ImpactCreator
Solution for NGO

JAK NGO W POLSCE BUDUJĄ RELACJE Z DARCZYŃCAMI?

Pierwszy raport o relacjach, danych i donor journey
w polskich organizacjach społecznych

Projekt Startup Booster for Social Impact Uniwersytetu SWPS jest realizowany ze środków Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) w ramach II priorytetu programu Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027 (FENG), zgodnie z umową o dofinansowanie nr FENG.02.28-IP.02-0003/23-00.

Fundusze Europejskie
Rzeczpospolita Polska
Dofinansowane przez Unię Europejską

Od autorów

Przygotowując ten raport, chcieliśmy lepiej zrozumieć, jak badane organizacje budują relacje z darczyńcami i jakie wyzwania napotykają w codziennej pracy.

W odpowiedziach otwartych pojawiały się zaufanie, kontakt, komunikacja, autentyczność i długotrwała współpraca. Respondenci opisywali relacje przede wszystkim przez ich ludzki wymiar.

Zestawienie tych wypowiedzi z deklaracjami dotyczącymi danych i procesów wskazuje na lukę między znaczeniem przypisywanym relacjom a sposobem ich organizowania. Połowa badanych nie posiada bazy darczyńców, a większość nie ma opracowanej ścieżki donor journey i nie segmentuje darczyńców.

Odpowiedzi dotyczące potrzeb i barier wskazują m.in. na ograniczenia czasu, zespołu, wiedzy i budżetu. Badanie nie pozwala jednak ustalić, co jest przyczyną każdego z zaobserwowanych braków.

Wierzymy, że rozwój fundraisingu wymaga zarówno skutecznych kampanii, jak i lepszego poznania osób wspierających organizację. Mamy nadzieję, że raport będzie punktem wyjścia do refleksji: czy naprawdę znamy naszych darczyńców?

O badaniu i sposobie obliczeń

Analiza obejmuje odpowiedzi ankietowe zapisane w przekazanym arkuszu źródłowym. Znaczniki czasu odpowiedzi obejmują okres **4–29 maja 2026 r.** Wyniki opisują badaną próbę; nie należy traktować ich jako reprezentatywnych dla wszystkich NGO w Polsce.

Wykresy ogólne obejmują wszystkich respondentów. Powody niekorzystania z CRM i zamiar jego wdrożenia przedstawiono dla **respondentów deklarujących brak CRM**. Na pytanie o wdrożenie odpowiedzieli także użytkownicy CRM; ich odpowiedzi wyłączono z tego zestawienia.

Procenty obliczono jako liczbę wskazań podzieloną przez liczbę respondentów w danej grupie i zaokrąglono do jednego miejsca po przecinku. W pytaniach wielokrotnego wyboru suma może przekraczać 100%; w pozostałych może różnić się od 100% wskutek zaokrągleń.

Cytaty pochodzą z odpowiedzi ankietowych. Zachowano ich oryginalne brzmienie.

1. Wszyscy mówią o relacjach. Ale czym są relacje w praktyce?

Kluczowy wniosek

Badani opisują relacje przez zaufanie, kontakt i współpracę. Deklaracjom tym nie zawsze towarzyszą uporządkowane dane i procesy.

Zapytaliśmy organizacje, z czym kojarzy im się relacja z darczyńcą. W odpowiedziach pojawiały się m.in. zaufanie, komunikacja, autentyczność i długotrwała współpraca. Poniżej przytaczamy wybrane wypowiedzi.

Głos organizacji

„Dbanie aby darczyńca wiedział po co daje nam pieniądze i na co są one wydawane”

„Zaufanie”

„bieżąca wzajemna komunikacja”

„Rozmowa, kontakt”

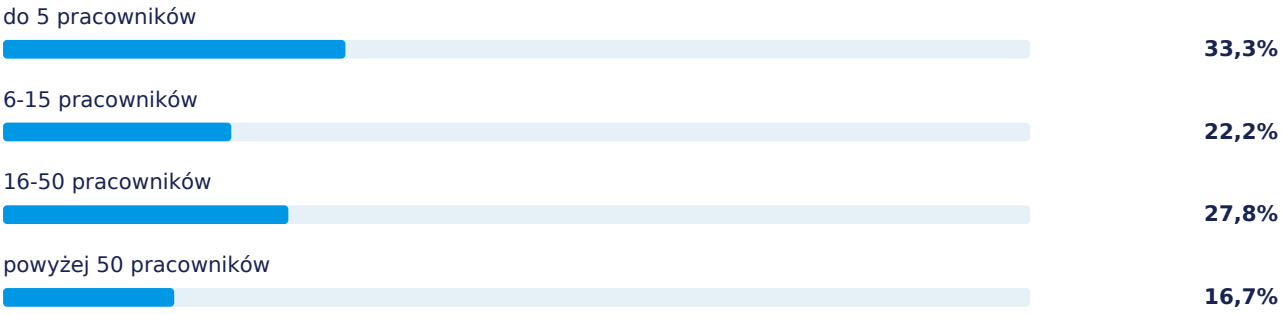
Co ciekawe, ani jedna odpowiedź nie definiowała relacji przez technologię czy system CRM. Organizacje mówią o ludziach, emocjach, odpowiedzialności i wzajemności.

Problem zaczyna się wtedy, gdy zestawimy te deklaracje z codzienną praktyką.

Co mówią dane?

Jak duża jest Wasza organizacja?

JEDNOKROTNY WYBÓR

Czy organizacja posiada bazę darczyńców?

JEDNOKROTNY WYBÓR

50,0% badanych organizacji nie posiada bazy darczyńców.

69,4% nie ma opracowanej ścieżki donor journey.

63,9% nie segmentuje darczyńców.

41,7% nie ma danych o retencji darczyńców.

Wyniki wskazują na lukę między znaczeniem relacji opisywanym przez respondentów a wykorzystaniem narzędzi i procesów do zarządzania nimi.

Wiedza o darczyńcach często istnieje, ale pozostaje rozproszona między pracownikami, arkuszami, skrzynkami mailowymi i innymi narzędziami. Relacja zależy więc od zaangażowania konkretnych osób, zamiast być częścią sposobu działania całej organizacji.

A szczególnie dobrze widać to w jednym z najważniejszych momentów tej relacji – tuż po pierwszej wpłacie.

2. Pierwsza wpłata to dopiero początek relacji

Kluczowy wniosek

Tylko jedna trzecia badanych zawsze kontaktuje się po pierwszej wpłacie. Warto potraktować ten moment jako początek dalszej relacji.

Pierwsze dni po darowiźnie mogą być okazją do potwierdzenia wpłaty, podziękowania i pokazania, co umożliwia przekazane wsparcie. To rekomendacja autorów; ankieta nie badała odczuć darczyńców.

W badanej próbie kontakt po pierwszej wpłacie nie jest powszechną praktyką.

Co mówią dane?

Czy kontaktujecie się po pierwszej wpłacie?

JEDNOKROTNY WYBÓR

Tylko **33,3%** badanych zawsze kontaktuje się z darczyńcą po pierwszej wpłacie.

Jednocześnie:

- **27,8%** nie robi tego nigdy,
- **16,7%** robi to rzadko,
- **22,2%** tylko czasami.

Użytkownicy CRM wskazywali m.in. następujące potrzeby:

„Więcej czasu/ludzi”

„Wiedza/szkolenie/wsparcie eksperta”

„Finansowanie”

Odpowiedzi wskazują na potrzeby dotyczące zasobów i wiedzy. Nie pozwalają jednak rozstrzygnąć, dlaczego poszczególne organizacje nie kontaktują się po wpłacie; pytanie o potrzeby dotyczyło tylko użytkowników CRM.

Nie potrzeba od razu rozbudowanej automatyzacji. Początkiem donor journey może być kilka zaplanowanych działań: podziękowanie, pokazanie efektów wsparcia, kolejny kontakt i zaproszenie do dalszego zaangażowania.

Dlatego warto zacząć od jednego pytania:

Co wydarzy się z nowym darczyńcą w ciągu pierwszych 30 dni po jego wpłacie?

Żeby jednak zaplanować różne ścieżki dla różnych darczyńców, trzeba najpierw wiedzieć, z kim właściwie rozmawiamy.

3. Czy naprawdę znamy naszych darczyńców?

Kluczowy wniosek

Większość badanych nie segmentuje darczyńców. Dokładny pomiar retencji deklaruje jedna szósta respondentów.

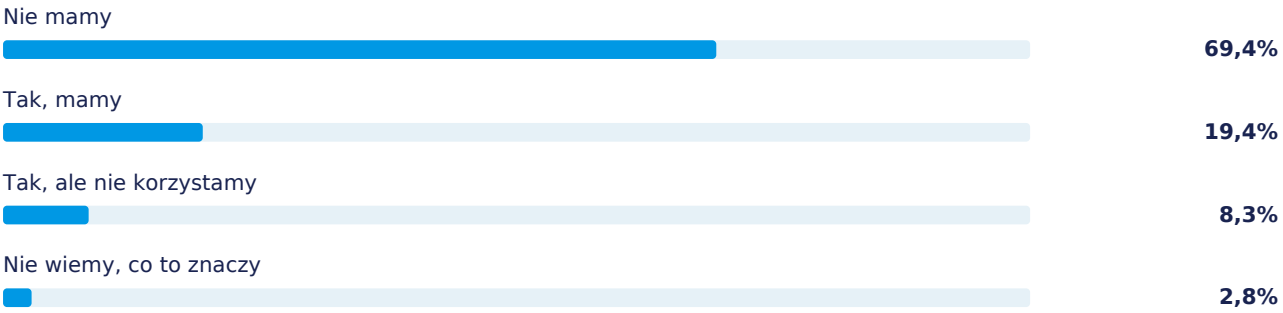
Dane o darczyńcach pomagają uzupełnić wiedzę o misji i beneficjentach organizacji. Warto wykorzystać je do odpowiedzi na praktyczne pytania o osoby, które umożliwiają realizację tej misji.

Kto wpłacił po raz pierwszy? Kto wspiera regularnie? Kto zwiększa swoje zaangażowanie? Kto przestał wspierać? Kto może w przyszłości zostać ambasadorem albo major donorem?

Co mówią dane?

Czy macie opracowaną donor journey?

JEDNOKROTNY WYBÓR

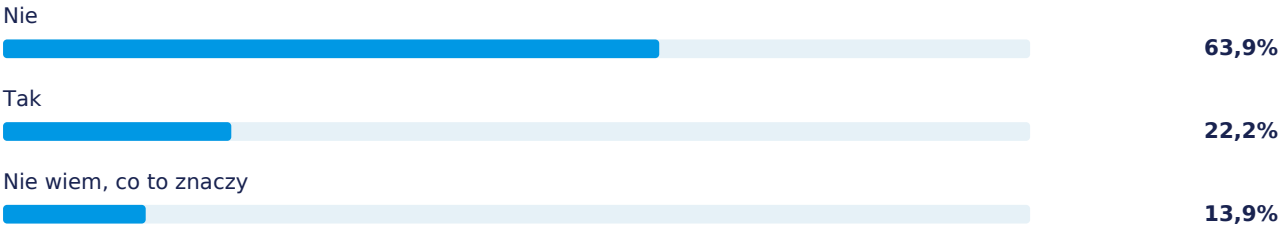

Czy wiecie, jaki procent darczyńców wraca?

JEDNOKROTNY WYBÓR

Czy segmentujecie darczyńców?

JEDNOKROTNY WYBÓR

63,9% badanych organizacji nie segmentuje swoich darczyńców.

Kolejne **13,9%** nie wie, czym jest segmentacja.

16,7% badanych dokładnie mierzy retencję, czyli wie, jaki odsetek darczyńców wraca i ponownie wspiera organizację.

W praktyce oznacza to, że nowy darczyńca, osoba wspierająca organizację regularnie od pięciu lat i ktoś, kto od roku nie przekazał żadnej darowizny, mogą otrzymywać dokładnie tę samą komunikację.

A przecież znajdują się w zupełnie innych momentach relacji z organizacją.

Segmentacja nie musi oznaczać zaawansowanej analityki. Pierwszym krokiem może być prosty podział na darczyńców:

- **nowych,**
- **jednorazowych,**
- **regularnych,**
- **nieaktywnych,**
- **przekazujących 1,5% podatku.**

Dlaczego segmentacja ma znaczenie? Przykład ilustracyjny

Pani Barbara od trzech lat regularnie wpłaca 50 zł miesięcznie. Czyta newslettery, podpisuje petycje, uczestniczy w wydarzeniach i interesuje się działaniami organizacji.

Jeżeli patrzymy wyłącznie na wysokość pojedynczej wpłaty, łatwo ją przeoczyć.

Jeżeli patrzymy na całą historię relacji, widzimy jedną z najbardziej zaangażowanych darczyńczyń.

Dane nie zastępują relacji. Pozwalają lepiej zrozumieć, z kim tę relację budujemy.

Tyle że do tego potrzebny jest dostęp do pełnej historii darczyńcy. A właśnie z tym wiele organizacji ma problem.

4. Dane są rozproszone. Trudno zarządzać czymś, czego nie widać.

Kluczowy wniosek

Odpowiedzi wskazują na różne sposoby przechowywania danych. Brak uporządkowanego systemu deklaruje 36,1% badanych.

Przykładowo: historia wpłat może znajdować się w Excelu, newsletter w narzędziu mailingowym, a lista uczestników wydarzeń w osobnym pliku. Jeśli informacje nie są połączone, trudniej zobaczyć całą relację. To ilustracja możliwego problemu, nie opis każdej badanej organizacji.

Jedna z odpowiedzi w naszym badaniu brzmiała po prostu:

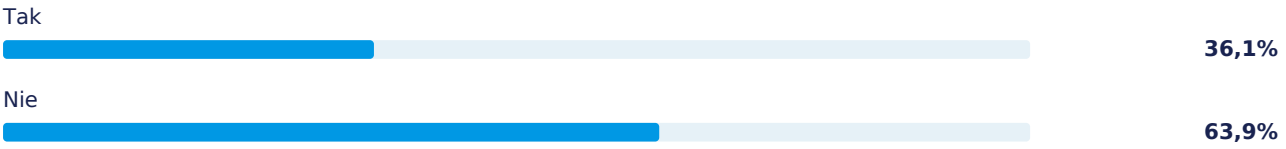
„Mamy je w głowie”

W niewielkiej organizacji taki model może przez jakiś czas działać. Przestaje, gdy rośnie liczba darczyńców, kampanii i osób w zespole albo odchodzi pracownik, który „wszystko wiedział”.

Co mówią dane?

Czy korzystacie z systemu CRM?

JEDNOKROTNY WYBÓR

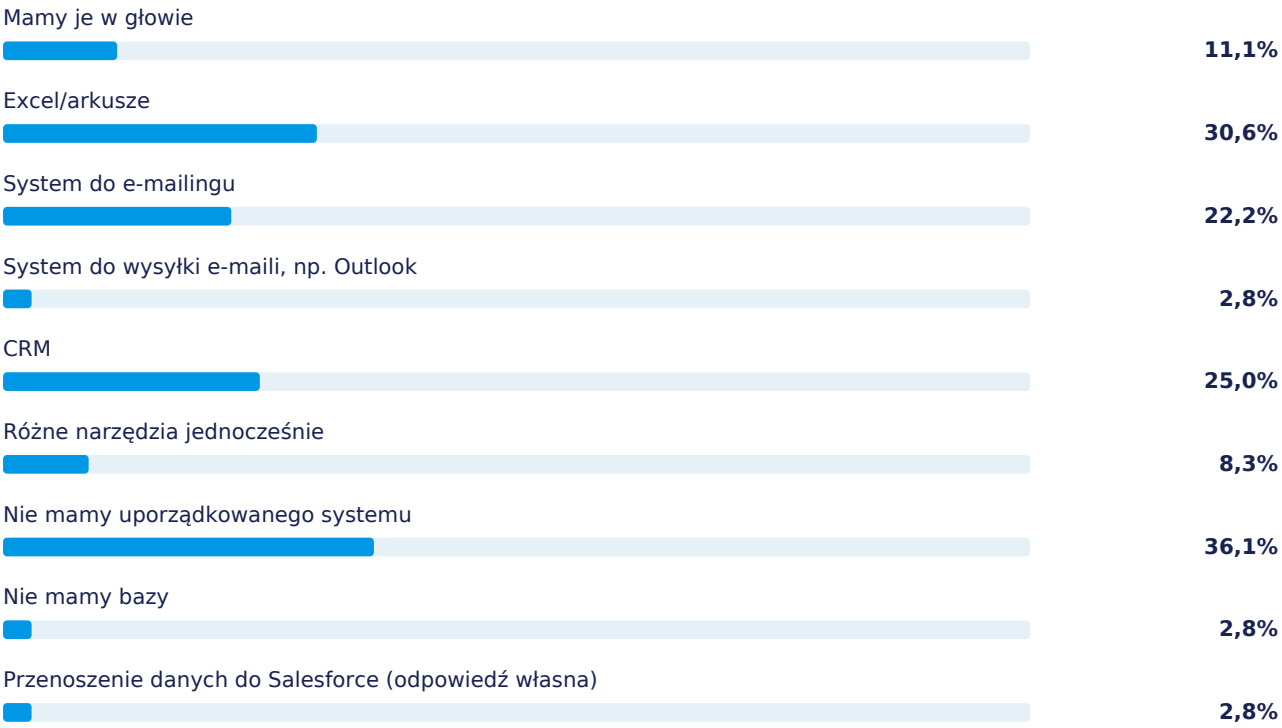

Dwa pytania, dwa wyniki

36,1% respondentów deklaruje korzystanie z CRM, ale 25,0% wskazuje CRM jako sposób zarządzania danymi o darczyńcach. To wyniki dwóch odrębnych pytań. Samo posiadanie CRM nie oznacza, że jest on wykorzystywany do bazy darczyńców.

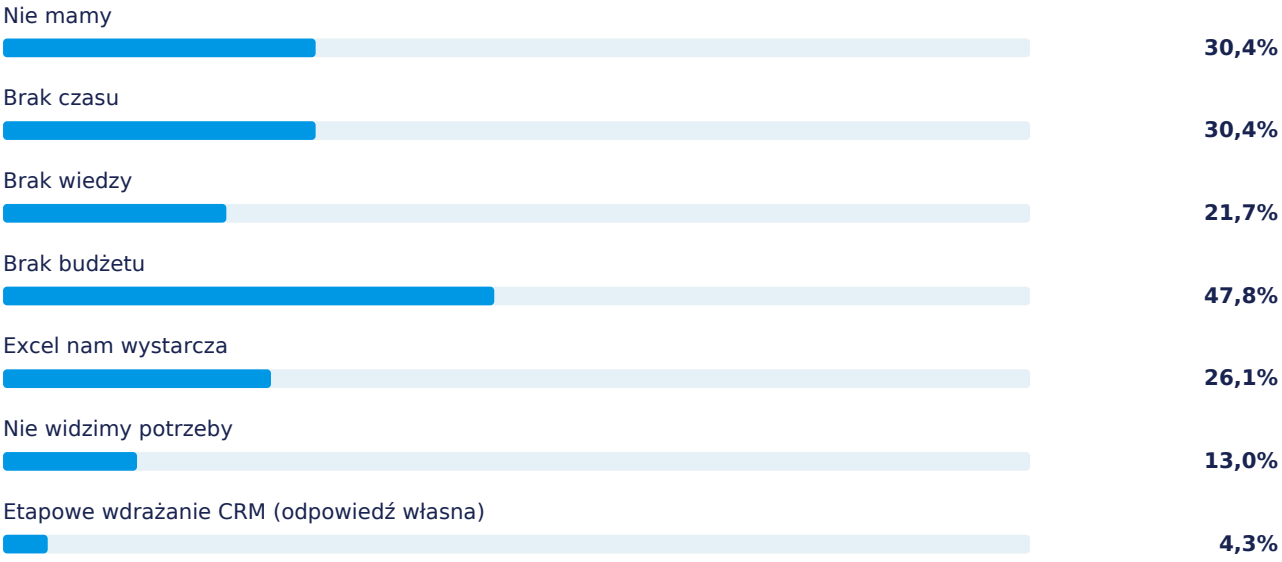
Jak zarządzacie danymi o darczyńcach?

WIELOKROTNY WYBÓR

Dlaczego nie korzystacie z CRM?

WIELOKROTNY WYBÓR

„Nie mamy” to dosłowna opcja odpowiedzi; nie określa przyczyny braku CRM.

36,1% badanych deklaruje brak uporządkowanego systemu zarządzania danymi.

30,6% badanych wskazuje Excel/arkusze jako sposób zarządzania danymi.

22,2% wskazuje system do e-mailingu jako sposób zarządzania danymi o darczyńcach i kontaktach.

A dane o darczyńcy to znacznie więcej niż historia wpłat.

Może on otwierać newslettery, uczestniczyć w wydarzeniach, podpisywać petycje, angażować się jako wolontariusz czy odpowiadać na kolejne kampanie.

Jeśli te informacje znajdują się w różnych miejscach, organizacja widzi pojedyncze aktywności zamiast pełnej historii zaangażowania.

Wśród wyzwań użytkownicy CRM wskazywali m.in.:

„Import plików z różnych źródeł”

„automatyzacja”

„Personalizacja komunikacji”

Te wyzwania są ze sobą bezpośrednio związane. Trudno personalizować komunikację, jeśli nie widzimy pełnej historii darczyńcy. Trudno automatyzować działania, jeśli dane znajdują się w kilku miejscach. Trudno analizować zaangażowanie, jeśli nie potrafimy połączyć poszczególnych aktywności.

Dlatego przed wyborem jakiegokolwiek narzędzia warto odpowiedzieć na jedno pytanie:

Czy potrafimy w kilka minut odtworzyć pełną historię relacji konkretnego darczyńcy z naszą organizacją?

Jeżeli nie – właśnie tutaj zaczyna się potrzeba uporządkowania danych.

5. CRM nie jest celem. Jest narzędziem do budowania relacji.

Kluczowy wniosek

CRM może pomóc, gdy skala pracy utrudnia zarządzanie relacjami za pomocą arkuszy i rozproszonych narzędzi. Warto poprzedzić wybór systemu analizą potrzeb.

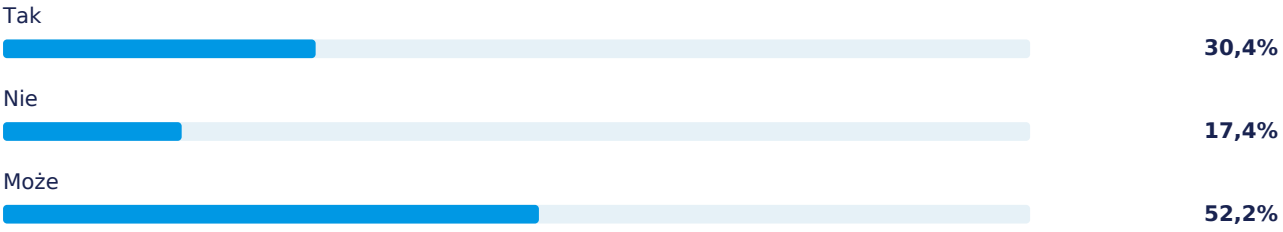
Możliwy scenariusz: rośnie liczba darczyńców, kampanii i kanałów komunikacji. Coraz trudniej odnaleźć informacje, ustalić, kto wraca, lub odtworzyć historię relacji.

To dobry moment, by uporządkować procesy i rozważyć narzędzie, które je wesprze. Jest to rekomendacja autorów, nie ustalona w badaniu kolejność rozwoju organizacji.

Co mówią dane?

Czy rozważacie wdrożenie CRM w ciągu 12 miesięcy?

JEDNOKROTNY WYBÓR

Wyłącznie respondenci deklarujący brak CRM.

Wśród respondentów deklarujących brak CRM:

- **30,4%** odpowiada „Tak”,
- **52,2%** odpowiada „Może”,
- **17,4%** odpowiada „Nie”.

Łącznie **82,6%** wskazuje „Tak” lub „Może”. Wynik oznacza otwartość na wdrożenie, a nie deklarację przyjętego planu lub decyzji zakupowej.

Najczęściej wskazywanym powodem niekorzystania z CRM jest brak budżetu (47,8%). W odpowiedziach pojawiają się też m.in. brak czasu i wiedzy.

To ważne, bo nawet najlepszy CRM nie uporządkuje fundraisingu, jeżeli organizacja wcześniej nie odpowie sobie na kilka podstawowych pytań:

Jak chcemy budować relacje?

Jakie procesy chcemy uporządkować?

Jakich danych naprawdę potrzebujemy?

Co chcemy dzięki nim wiedzieć o naszych darczyńcach?

CRM jest więc konsekwencją zmiany, a nie jej początkiem.

Jego największą wartością nie jest samo rejestrowanie wpłat czy wysyłanie wiadomości. Jest nią możliwość zobaczenia jednej historii darczyńcy i udostępnienia tej wiedzy całemu zespołowi.

Dzięki temu relacja przestaje istnieć w głowie konkretnego pracownika, a staje się częścią wiedzy organizacji.

5 kroków do lepszego zarządzania relacjami z darczyńcami

1. Zaprojektuj pierwsze 30 dni relacji

Nie kończ procesu na pierwszej wpłacie. Zaplanuj podziękowanie, pokazanie efektu wsparcia i kolejny kontakt.

2. Zbieraj dane, których rzeczywiście używasz

Nie chodzi o jak największą bazę. Zacznij od informacji potrzebnych do budowania relacji: historii wpłat, źródła pozyskania, preferowanego sposobu kontaktu, aktywności i etapu donor journey.

3. Zacznij od prostej segmentacji

Nie potrzebujesz zaawansowanych modeli. Zacznij od regularności i wartości wsparcia: darczyńcy jednorazowi, nieregularni i regularni oraz mali, średni i major donors.

4. Mierz relację, nie tylko zebraną kwotę

Liczba nowych darczyńców i wartość wpłat nie pokazują całego obrazu. Monitoruj również retencję, liczbę darczyńców regularnych, długość relacji oraz przechodzenie pomiędzy kolejnymi etapami donor journey.

5. Dopiero wtedy wybierz narzędzie

CRM powinien wspierać wcześniej zaprojektowany sposób pracy. Sam system nie zbuduje relacji, ale może pomóc budować je konsekwentnie, także gdy rośnie liczba darczyńców, zmienia się zespół i pojawiają się kolejne kanały komunikacji.

Na zakończenie

Zapytaliśmy organizacje o dane, donor journey i systemy CRM. W odpowiedziach na pytanie o relację z darczyńcą pojawiały się jednak przede wszystkim odniesienia do ludzi: zaufania, kontaktu, komunikacji, autentyczności i współpracy.

W badanej próbie deklarowane znaczenie relacji nie zawsze idzie w parze z uporządkowaniem danych i procesów. To obszar, w którym warto rozwijać wiedzę, sposób pracy i narzędzia.

Nasza rekomendacja: traktujmy CRM jako narzędzie, które pomaga wykorzystać dane do lepszego zarządzania relacjami.

Kontakt: impactcreator.org/kontakt

Projekt Startup Booster for Social Impact Uniwersytetu SWPS jest realizowany ze środków Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) w ramach II priorytetu programu Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027 (FENG), zgodnie z umową o dofinansowanie nr FENG.02.28-IP.02-0003/23-00.

Fundusze Europejskie | Rzeczpospolita Polska | Dofinansowane przez Unię Europejską